

KLAGANDE

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

ÖVERKLAGAT BESLUTLänsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut den 24 april 2023, dnr 2460-2023,
bilaga 1**SAKEN**

Skydds jakt på skarv

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län (länsstyrelsen) beslutade den 24 april 2023 att med stöd av 23 a och 29 §§ jaktförordningen (1987:905) ge en sökande tillstånd att bedriva skyddsjakt genom oljering av storskarvsägg (skarv) på öarna Rörmarsgrundet och Ytterriskan i Gävle kommun. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

[REDACTED]
[REDACTED] yrkar att beslutet ska upphävas och framför bland annat att länsstyrelsen eller den sökande inte har presenterat underlag som styrker allvarlig skada på fisket från storskarv, att de uppsatta villkoren för oljeringen inte är tillräckliga, att det inte är sannolikt att återrapporteringen om eventuell påverkan på andra arter kommer att bli korrekt samt att övervakning behöver säkerställas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har inte funnit skäl att ändra sitt beslut.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Det överklagade beslutet omfattar tillstånd till skyddsjakt genom oljering från beslutsdatum den 24 april till och med den 31 maj 2023. Målet är således ett så kallat desert mål, det vill säga ett mål i vilket saken förfallit. Det har emellertid hos de allmänna förvaltningsdomstolarna utbildats en praxis med innebörd att sakprövning ändå sker i vissa fall, bland annat när klaganden får anses ha ett befogat intresse av att kunna få prövat om det funnits laga eller tillräckliga skäl för den beslutade åtgärden (se exempelvis HFD 2016 ref. 48, RÅ 1991 ref. 58, RÅ 1999 ref. 26 och RÅ 2005 ref. 84). Förvaltningsrätten anser att föreningen har ett sådant befogat intresse av att få saken prövad. Förvaltningsrätten prövar därför om länsstyrelsen hade fog för sitt beslut.

Förutsättningar för skyddsjakt

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Enligt EU-kommissionens vägledning Great cormorant – Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EG (Luxemburg, 2013) kan beslut om skydds jakt fattas även om det inte går att dokumentera allvarlig skada. En sådan bedömning ska enligt EU-kommissionen baseras på att ett betydande antal skarvar födosöker i ett begränsat område. Dessutom måste populationsstrukturen och artsammansättningen i fiskesamhället indikera att skarvens predation är den troligaste orsaken till minskade fångster eller skador på fisk och det ska inte vara troligt att det är andra faktorer som orsakar allvarlig skada. EU-kommissionen anser dock att det av praktiska beviskäl i praktiken kan behövas en mer pragmatisk bedömning av om det riskerar att uppstå allvarlig skada.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet gjort bedömningen att det föreligger risk för allvarliga skador av skarv på hushålls-, yrkes och sportfisket i form av skador som förlorad fångst samt risk för skada på känsliga fiskbestånd. Förvaltningsrätten gör ingen annan bedömning utan anser att länsstyrelsen gjort rimliga avvägningar kring det givna tillståndet med tillhörande villkor. Det som föreningen har anfört föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (FR-03).

██████████

tf. rådman

I avgörandet har även nämndemännen ██████████

██████████ deltagit.

Målet har föredragits av föredragande juristen ██████████

Länstyrelsen
Gävleborg

Beslut

1 (14)

Datum

Diarienummer

2023-04-24

2460-2023

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Domare 14

INKOM: 2023-05-10
MÅLNR: 1974-23
AKTBIL: 3

Elektronisk delgivning

Beslut om skydds jakt efter skarv genom oljering

Beslut

Länstyrelsen ger sökande, med stöd av 23 a och 29 §§ jaktförordningen (1987:905), tillstånd att bedriva skydds jakt genom oljering av storskarvsägg (i fortsättningen benämnd skarv) på öarna Rörmarsgrundet och Ytterriskan, Gävle kommun (se bilaga 2).

Tillstånd till skydds jakt genom oljering omfattar högst 2200 ägg från beslutsdatum till den 31 maj under 2023.

Med stöd av 59 § jaktförordningen beslutar länstyrelsen att tillståndet till skydds jakt ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Tillståndet är endast giltigt under förutsättningar att nedanstående villkor följs.

Villkor

1. Jakträttshavaren ska ha lämnat sitt medgivande till jakten.
2. Sökande får skriftligen ge annan i uppdrag att utföra jakten.
3. Jakten ska ske på ett sådant sätt att övrigt vilt störs i så liten utsträckning som möjligt i enlighet med 5 § jaktlagen (1987:259).
4. Minst 50 reden ska lämnas orörda, varav minst 20 reden ska lämnas orörda på vardera ö.
5. Oljering får endast ske i reden där det inte finns kläckta ägg.
6. Oljering i ett rede får ske högst 20 dagar efter första detekterade äggläggning i detta rede och därefter med högst 15 dagars intervall.

7. Rörmarsgrundet och Ytterriskan får maximalt besökas vid tre tillfällen. Länsstyrelsen kan vid behov godkänna ytterligare tillfällen.
8. Oljering får inte ske på öarna Rörmarsgrundet och Ytterriskan om berguv, fiskgjuse, havsörn, ejder eller skrântärna häckar på ön.
9. Kopia av detta tillstånd samt eventuellt skriftligt uppdrag ska medföras av den som bedriver skydds jakt med stöd av detta tillstånd.
10. Länsstyrelsen ska kontaktas senast ett dygn innan varje oljeringstillfälle. Planeras oljering på en helgdag ska länsstyrelsen meddelas vardagen innan. Kontakt sker på telefon på 010-225 10 00, be att få tala med en vilthandläggare. Om inte en handläggare går att få tag i ska det meddelas till gavleborg@lansstyrelsen.se senast ett dygn innan oljeringstillfälle.
11. Rapporteringsskyldighet ska fullgöras enligt nedan.

Rapportering

Sökande ska senast den 30 september 2023 avge en skriftlig rapport till länsstyrelsen. Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

1. Totalt antal reden på öarna.
2. Antal ägg som oljerats, antal reden med oljerade ägg samt datum för behandlingstillfälle.
3. Antal reden där oljering inte skett på grund av kläckta ägg.
4. Antal fåglar av andra arter som noterats häcka på ön samt hur dessa andra arter reagerat vid genomförandet av oljering.
5. Eventuell predation av skarvagg som noterats i samband med oljering.
6. Effekter på skadebilden, exempelvis fångstrapporter från området.
7. Rapporten bör även innehålla andra iakttagelser som kan vara av intresse för skarvförvaltningen.

Vänligen rapportera genom att skicka e-post till gavleborg@lansstyrelsen.se och ange dnr 2460-2023 i ämnesraden.

Beskrivning av ärendet

Sökande inkom den 24 mars 2023 med en ansökan om skydds jakt efter skarv genom oljering på öarna Rörmarsgrundet, Tärnsharen, Ytterriskan och Kalkstensgrundet som alla ligger mellan Limön och

Engesberg/Bönan, Gävle kommun. Syftet med oljering anges vara för att förebygga allvarlig skada och predation av fisk i ett område med viktiga lekområden för abborre och andra arter. Sökande skriver att oljering är en skonsam metod och när den utförs på mindre öar med begränsad vegetation är risken för störning och påverkan av andra fågelarter låg. Sökande ansöker om att få genomföra oljering av ägg under tre års tid som komplement till övrig skydds jakt som genomförs och att detta bör skapa goda förutsättningar att hålla skarvbeståndet i Gävlebukten på en rimlig nivå. Antalet häckande par har ökat från cirka 1500 år 2013 till cirka 4000 år 2022.

Sökande skriver att det finns ett behov av kompletterande åtgärder vid sidan av den skydds jakt som har bedrivits under senare år då påverkan på lokala fiskbestånd är stort och de öar som anges i ansökan ligger i ett område med viktiga lekvikar för abborre och andra arter.

I ansökan anges att skydds jakten kommer genomföras tillsammans med många andra aktörer i området (sportfiskarna, jaktlag, yrkesfiskare) och bedömningen är att skarven fortsatt kommer att ha en gynnsam bevarandestatus. Ytterligare står det att övriga jaktlag och deras jaktperioder kommer att stämmas av för att säkerställa att oljeringen och övrig jakt koordineras så att de olika skydds jakterna inte utförs samma dagar.

Länsstyrelsen begärde komplettering den 31 mars 2023 för att få förtydligande på följande frågor:

- Vilka ”vi” i ansökan syftar till?
- Hur berörs du/ni som sökande av skarvarna vid de nämnda öarna?
- Utveckla varför de nämnda öarna behöver ytterligare åtgärder än den skydds jakt som har beviljats i beslut 976–2023? Dvs vilken skada sker kring öarna som kräver denna utökade skydds jakt?

Komplettering

Sökande inkom med komplettering den 13 april 2023. I kompletteringen anges att ”vi” i ansökan syftar till undertecknad samt ytterligare personer som kommer att medverka vid skydds jakten vid ett bifall från länsstyrelsen. Undertecknad bor på en fastighet som ligger 500 meter från ön Römarsgrund och är aktiv fritids fiskare samt husbehovsfiskare tillsammans med många andra boende i området.

Sökande besvarar länsstyrelsen andra fråga med att redogöra att skarven har en stor negativ påverkan på fisket i närområdet och påverkar därmed även fritids-, husbehovs- samt yrkes fisket. Sökande hänvisar till Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för skarv att genom att multiplicera antalet häckande par med fem (två vuxna, en-två ungar samt

ännu ej häckande vuxna) kan skarvbeståndets beräknade storlek efter häckning (inkluderat bortfall genom dödlighet) räknas fram. I länsstyrelsens inventering av skarv 2022 är antalet skarvbon på Båkharen, Römarsgrund samt Ytterriskan 935. Utifrån antal häckande par 2022 i dessa kolonier bedöms totalpopulationen efter häckning vara cirka 4700 skarvar i närområdet till de öar för vilka ansökan om oljering söks. På motsvarande sätt kan antalet skarvar innan häckning och kläckning av ägg beräknas genom att multiplicera antalet häckande par med tre (två vuxna, samt ännu ej häckande vuxna) som en uppskattning för antalet skarvar i området under vår och försommar innan kläckning av ägg skett. Antalet skarvar uppskattas då till cirka 2800. Skarven äter i snitt cirka 500 g fisk per dygn¹ vilket innebär att under perioden 1 april – 30 juni så konsumerar skarvarna 1,4 ton fisk/dygn eller 126 ton fisk under hela den perioden. Under perioden 1 juli – 31 september konsumeras enligt motsvarande beräkningar 2,35 ton/dygn, dvs 211 ton fisk i området. Totalt över 300 ton fisk som dessa skarvar konsumerar under en säsongs häckning på 3 mindre öar centralt belägna i Gävlebukten. Baserat på detta anser sökande att det bör vara tämligen tydligt att fiskbeståndet i det känsliga området påverkas av skarvstammens tillväxt genom åren. Sökande, sportfiskare samt yrkesfiskare upplever en nedgång i fångster under perioden 2016–2022. Sökande beskriver att bristen på sik påtalas numer mycket ofta av yrkesfiskarna i området och att vitfisk och nors blivit mer påtaglig. Siken har tidigare varit den näst viktigaste fisken för yrkesfiskarna ur ett ekonomiskt perspektiv.

Gällande länsstyrelsens tredje fråga om varför oljering behövs utöver den omfattande skyddsjakten längst Gävleborgs kust framhåller sökande flera punkter. När det gäller antalet skarvbon specifikt på Ytterriskan har antalet skarvbon ökat med 113% mellan 2021 och 2022. Därför anser sökande att det föreligger ett behov av extra insatser på de aktuella öarna i syfte att stabilisera beståndet och antalet skarvar i området. Oljering är ett gott komplement till vanlig jakt med vapen och i vissa områden en metod som kan vara att föredra för att minska störning på antingen övrigt djurliv eller störning för boende och de som vistas inom området. Römarsgrund och Tärnsharen ligger mycket nära boende och i ett område med frekvent fritidsliv med fritidsbåtar, kajaker samt farleder med omfattande båttrafik. Römarsgrund och Tärnsharen ligger i den led som används av boende på Limön och Römaren för att dagligen ta sig in till fastlandet via Engesvik eller Engesberg. Gällande Tärnsharen och Kalkstensgrunden så anger länsstyrelsens inventering ingen förekomst av bon på dessa lokaler. Sökande menar att det finns skarvbon, även om

---

¹ Ovegård M, 2017, *The interactions between cormorants and wild fish populations. Doctoral thesis.*

de hittills varit få, på dessa öar och är anledningen till att de är med i ansökan.

Sökande menar också att oljering behövs som komplement då de personer som tidigare varit aktiva med skydds jakt inom det aktuella området ej längre har för avsikt att bedriva vanlig jakt inom detta område under 2023. Dessa personer kommer under 2023 att fokusera sina insatser med jakt inom andra områden vilket skapar ett behov av att arbeta med andra metoder inom det aktuella området och på de fyra holmarna. Intresset för vapenjakt i området är mycket lågt och med nya EU regler som gäller kring ammunition vid jakt, ökande kostnader för jakt samt bränsle så är det allt färre som har något intresse av att bedriva jakt. Om det ej tas fram ekonomiska incitament i framtiden för att bedriva skydds jakt av skarv (eller säl för den delen) är sannolikheten låg att det någon effektiv skydds jakt kommer att bedrivas framöver.

Slutligen framförde sökande en önskan om att utöka ansökan med ytterligare två öar i Hudiksvalls kommun. Det gäller Hansåkersgrundet och Iggesundsfjärden då dessa öar inte bedöms lämpliga för att bedriva vanlig jakt med skjutvapen med anledning av närheten till bostadsområden samt farleder med frekvent båttrafik. Vid ett beviljande kommer sökande att bedriva oljering även på dessa öar. Ansökan gäller oljering av 2000 ägg på dessa två öar under åren 2023-2025.

Inventering 2023

Länsstyrelsen har den 19 april 2023 kontaktat de ornitologer som inventerar skarv åt länsstyrelsen för att få veta hur övrigt fågelliv ser ut på de angivna öarna i Gävle och Hudiksvalls kommun. På Hansåkersgrundet i Hudiksvalls kommun har det häckat ejdrar under många år och troligtvis även förra året men kunde inte säkerställas. På Iggesundsfjärden kunde troligtvis skäggdopping häcka på samma ö som skarvarna. I Gävle kommun åkte inventeraren ut den 21 april 2023 för att inspektera förekomsten av skarv och andra häckande arter på Rörmarsgrundet, Ytterriskan, Tärnsharen och Kalkstensgrundet. I rapporteringen framgick det att både Rörmarsgrundet och Ytterriskan har pågående bobygge av 300 respektive 350 adulta skarvar men det gick inte att avgöra hur många som hade börjat med äggläggning då ingen landstigning gjordes. Inom en 500 meters-zon från Ytterriskan låg ejdrar utspridda i vattnet (två par plus en flock med sju hanar och två honor). Det är mindre troligt att dessa häckar på ön då honorna ruvar sina ägg fyra veckor i sträck utan att avbryta för födosök. På varken Tärnsharen eller Kalstensgrundet kunde något bobygge av skarv noteras, endast två rastande individer på den senare ön. Inventeraren menar att båda öarna hyser ett rikt fågelliv av andra arter än skarv och är därmed inte lämpliga för ansökan.

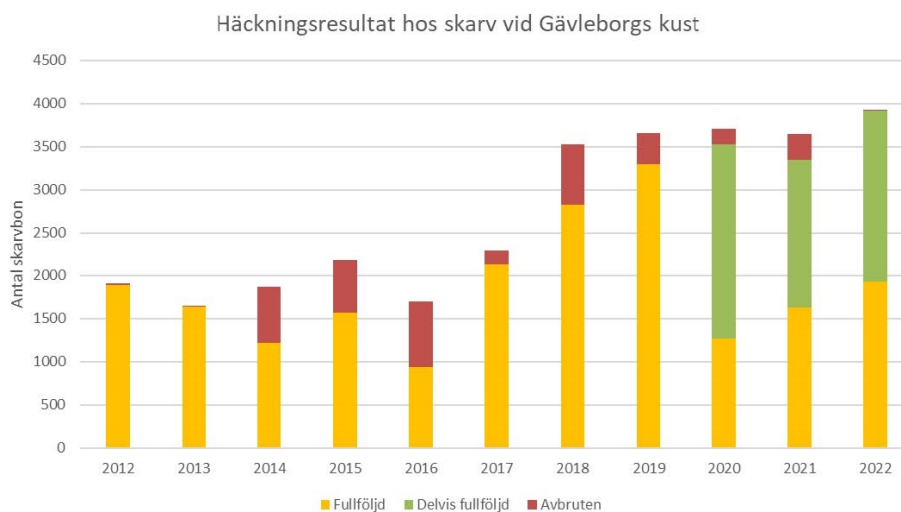
Motivering till beslutet

Vid prövning om skydds jakt ska medges gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall.

Gynnsam bevarandestatus

I den nationella förvaltningsplanen för skarv gör Naturvårdsverket bedömningen att skarven uppfyller kriterierna för gynnsam bevarandestatus. Detta baseras på att populationsstorleken har ökat kraftigt under lång tid, även om tillväxten nu stannat av, det geografiska utbredningsområdet har utökats kraftigt under de senaste decennierna samt att det finns gott om lämpliga livsmiljöer för artens häckning respektive födosök. Förvaltningen kan därmed koncentreras till att förebygga och/eller förhindra allvarlig skada.

Länsstyrelsen Gävleborg utför årligen inventering av skarv i länet sedan 2012. Denna inventering visar att en viss uppåtgående trend i populationsstorlek kan ses i länet, Figur 1. År 2022 var det enligt inventeringen 3926 byggda bon i länet². Antal skarvar i länet beräknas då vara mellan 18 450–20 450 (omräkningsfaktor 4,7–5,2)³. Det bör noteras att det även förekommer genomresande/flyttande skarv, från andra delar av Sverige men även från omkringliggande länder.

Figur 1: Antalet skarvbon samt häckningsresultat för dessa hos skarv i Gävleborgs län.

Skydds jakt har beviljats på skarv i länet tidigare år; 2021 beviljades det totalt 1690 och enligt åiterrapporteringar fälldes 1327 skarvar. År 2022 beviljades det skydds jakt på 1540 skarvar och det fälldes enligt åiterrapportering 1266 individer. Länsstyrelsen har även fattat beslut om

² Länsstyrelsen Gävleborgs rapport om inventering av skarv 2022

³ Förvaltningsplan för skarv i Gävleborgs län – version 3 - 2018. Rapport 2015:8

skydds jakt på 1900 individer för 2023. Det är cirka 10% av totalpopulationen vilket är samma nivå som länsstyrelsen tidigare utgått ifrån⁴.

Trots utförda skydds jakter efter skarv under flera års tid har antalet häckande individer inte minskat. Länsstyrelsen har därmed gjort bedömningen att den skydds jakt som har beviljats inte har någon betydande negativ påverkan på länets eller landets skarvpopulation och inte heller försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus inom dess naturliga utbredningsområde.

Allvarlig skada

För att skydds jakt efter skarv ska kunna beviljas krävs att skydds jakten bedöms förebygga eller förhindra allvarlig skada, i detta fall gäller det fiske samt för att skydda vilda djur eller växter.

Enligt Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för skarv 2014 avses fiske vara

- yrkesfiskets fångster, förädling och försäljning av fisk inklusive de platser där verksamheten bedrivs
- fiskodlingar (vattenbruk)
- fritidsfiske (husbehovsfiske, sportfiske, fiskeklubbars verksamhet, kommersiella PUT&Take-vatten med mera).

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för skydds jakt⁵ avser skälet för allvarlig skada främst skador på egendom. Riktlinjerna säger även att i fråga om fåglar bör endast allvarliga skador på gröda, boskap, skog, fiske och vatten avses. Naturvårdsverkets vägledning anger att med skada bör avses påverkan av vilt på egendom som medför ekonomiska förluster eller ökade kostnader. Rena olägenheter samt skador som får anses vara en normal affärsrisk för verksamheten bör inte omfattas av vad som är att betrakta som allvarlig skada. För att skydds jakt ska aktualiseras för att skydda vilda djur eller växter bör det vara frågan om en annan art/livsmiljö som är mer hotad i det aktuella området än den art som skulle vara föremål för skydds jakt.

Enligt EU-kommissionens vägledning Great cormorant – Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC (Luxemburg, 2013) kan beslut om skydds jakt fattas även om det inte går

---

⁴ Viltskadecenters rekommendationer för att förebygga och ersätta skador på gröda | Externwebben (slu.se)

⁵ Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt. Rapport 6568. ISBN 978-91-620-6568-3

att dokumentera allvarlig skada. En sådan bedömning ska enligt EU-kommissionen baseras på att ett betydande antal skarvar födosöker i ett begränsat område. Dessutom måste populationsstrukturen och artsammansättningen i fiskesamhället indikera att skarvens predation är den troligaste orsaken till minskade fångster eller skador på fisk och det ska inte vara troligt att det är andra faktorer som orsakar allvarlig skada. EU-kommissionen anser dock att det av praktiska bevisskäl i praktiken kan behövas en mer pragmatisk bedömning av om det riskerar att uppstå allvarlig skada.

Skarven är en generalist och anpassar födan till de fiskarter som finns tillgängliga. I bland annat fiskodlingar kan därför en grupp skarvar upplevas som ett problem. En ytterligare aspekt är skador på redskap vilket genererar minskade fångster, samt kan innebära ökad arbetsinsats för att omhänderta skarvar som fastnat i nät.

Fritidsfiskare med handredskap kan också uppleva skarven som en konkurrent om resursen och det kan finnas en oro för framtida fiskemöjligheter. Fritids- och sportfisket är en viktig del längs Gävleborgskusten och de har under flera år rapporterat in minskade fiskbestånd samt ekonomiska förluster på grund av ökande skarvpopulationer.

Fiskehandläggare vid länsstyrelsen har konstaterat att det är generellt låg rekrytering av framför allt rovfiskar längs Gävleborgskusten. Därav är det viktigt att värna om de rekryteringsområden för fisk som det finns kännedom om och som det finns indikationer på att de fungerar väl. Lekperioder för fisk som är lämpligt byte för skarv är särskilt känsliga. Detta eftersom stora ansamlingar av fisk är relativt stationära och blir därmed ett lätt byte för skarv. Perioden 1 april till 15 juni, är särskilt känslig för flera arter, bland annat abborre. Stora arter som gädda och gös är i vuxet tillstånd generellt inte lämplig som föda för skarv, däremot är avkommorna känsliga under uppväxtperioden som är mellan slutet av augusti till början på september. Även sik som är en viktig art inom yrkes- och sportfiske har minskat kraftigt i länet och är känslig, flera anledningar till minskningen har diskuterats⁶.

Skarv har påvisats ta en betydande andel fisk i kustmiljöer⁷. Studier då lax och öring märkts med PIT tags (en typ av ID-märkning) har gjorts vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), vid till exempel Dalälven. Dessa PIT tags har sedan hittats på marken i skarvkolonier då kolonier har landstigit och skannats. Främst odlad fisk blev tagen av skarvarna

---

⁶ Sikyngelfiske längs Gävleborgs läns kust 2019 till 2021. Rapport 2022:13

⁷ Hansson *et al.* 2017 Competition for the fish - Fish extraction from the Baltic Sea by humans, aquatic mammals, and birds. ICES Journal of Marine Science

enligt skanningen. PIT tag studier har även gjorts i Danmark. I en å visar en studie att 15,4% av märkta öringar blev tagna av närliggande skarvkolonier⁸.

En global metaanalys 2021 visade att generellt hade inte skarvarna i de inkluderade studierna en effekt på fiskpopulationer men att de däremot kan ha negativa effekter på specifika fiskarter. Skarvpredationens påverkan på fiskbestånd behöver däremot studeras mer då det i många fall saknas vetenskaplig statistik och det skarven har blivit ett så pass känsligt område för berörda⁹. Det ska tilläggas att även om vetenskapliga studier eller uträkningar i flera fall saknas så finns desto fler lokala observationer av skarvens påverkan.

Skarv är inte den enda anledningen till skada på fiskbestånd eller ekonomisk skada för fiskare. Dit kan nämnas exempelvis trålfiske. Skarv är däremot en av anledningarna till allvarlig skada.

Länsstyrelsen gör den samlade bedömningen att det finns och föreligger risk för allvarliga skador av skarv på hushålls-, yrkes och sportfisket i form av skador som förlorad fångst samt risk för skada på känsliga fiskbestånd.

Annan lämplig lösning

För att skydds jakt ska tillåtas krävs att det inte finns annan lämplig lösning. Andra metoder för att förhindra allvarlig skada har övervägts och länsstyrelsens slutsatser nämns nedan.

Störning är en förebyggande metod som har beviljats i länet efter skarv under 2023. Exempelvis är gasolkanon en störning som har visat förhållandevis goda resultat på lokal nivå. Dock kan enbart fokus på störning av skarvkolonier orsaka att kolonierna flyttar till en plats som i sin tur kan vara mer olämplig än där häckningarna förekommer nu. Skarv flyger även långt för att födosöka och störning behöver därför inte nödvändigtvis betyda en minskad predation. En regelbunden störning kan dessutom innebära risk för att andra arter påverkas negativt. Störning, såsom gasolkanon, grön laser eller drönare, är punktinsatser och anses inte lösa problemet att förhindra allvarlig skada för fisket eller fiskbestånden i länet.

De berörda öarna i ansökan omfattas av skydds jaktbeslutet dnr 976-2023 men enligt ansökan lämpar sig inte de öarna för skydds jakt med

---

⁸ Källo *et al.* 2022 Great cormorant (*Phalacrocorax carbo sinensis*) predation on adult anadromous brown trout (*Salmo trutta*). Fish and Fisheries

⁹ Ovegård *et al.* 2021 Cormorant predation effects on fish populations: A global meta-analysis. Fish and Fisheries

skjutvapen bland annat på grund av närheten till bostadsområden samt farleder med frekvent båttrafik.

Övrig motivering och överväganden

Syftet med skydds jakt genom oljering är att minska populationen för att genom detta få en minskad skadebild. Även om fisket påverkas negativt av andra orsaker än enbart skarv så anser länsstyrelsen att det är motiverat att pröva oljering för att minska skarvens påverkan på fisket.

Trots att skydds jakt har bedrivits under många år i länet har antal häckande individer inte minskat (Figur 1) och påverkan på fiske är påtaglig. Skydds jakt med skjutvapen är inte alltid lämplig i områden där det förekommer mycket båttrafik och metoden kan även störa andra arter.

Länsstyrelsen anser att det är motiverat att bevilja skydds jakt genom oljering på öarna Rörmarsgrundet och Ytterriskan då kolonierna har funnits där under många år och anses etablerade och risken för koloniförflyttning är inte är särskilt framträdande. Utifrån inventeringsresultatet 2022 framgick det att det fanns totalt 531 bon på öarna. Med hänsyn till att en skarv i genomsnitt lägger tre till fem ägg uppgår det totala antalet ägg på öarna till uppskattningsvis 1593 – 2655. Med hänsyn till att ett antal av skarvarna kan komma lägga nya ägg, dock inte samtliga häckande skarvar, ger länsstyrelsen tillstånd till oljering av högst 2200 ägg. Länsstyrelsen beslutar vidare att minst 50 bon ska lämnas orörda, vilket utgör ca 10 procent av antalet bon på öarna Rörmarsgrundet och Ytterriskan.

Skarvens häckningstid är i regel från april till juni men häckningen påbörjas något senare i norra Sverige. Beroende på väderlek är det svårt att förutse när äggläggningen kommer starta. Länsstyrelsen beslutar därför inte om någon starttid för oljeringen. Däremot villkoras tillståndet med att oljering får ske senast 20 dagar efter första detekterade äggläggningen i varje rede. Detta eftersom fåglarna lägger ägg vid olika tidpunkter. Det är upp till sökanden att nogsamt bevaka när detta sker. För att minimera risken för störning får oljering ske vid tre tillfällen. Därefter kan ytterligare tillfällen medges efter godkännande av länsstyrelsen. Oljering får endast ske fram till den 31 maj 2023. Detta då det efter det datumet inte är troligt att det finns ägg att behandla utifrån nödvändiga försiktighetsåtgärder. Av etiska skäl får oljering endast ske i reden där det inte finns kläckta ägg.

Länsstyrelsen beviljar inte oljering på Hansåkersgrundet och Iggesundsfjärden då det häckar ejder på den förstnämnda ön. För övrigt

så saknas det uppgifter i ansökan om påverkan på fiskebeståndet i området som har redovisas mer utförligt i Gävle kommun.

Enligt Kammarrätten i Stockholms dom (Mål nr 1567-20) avgör rätten att oljering kan beviljas om det används på rätt sätt. Exempelvis att jakten beaktar att fåglarna lägger ägg vid olika tidpunkter och tar hänsyn till andra skyddsvärda arter. Kammarrätten anser även att oljering inte utgör någon risk för koloniflyttning om skarvkolonierna är stora och väletablerade. Länsstyrelsen beviljar därför inte heller oljering på Tärnsharen och Kalkstensgrundet då kolonierna är små och nyetablerade. Utöver resonemanget att skarvkolonierna skulle vara nya så kunde inventeringen den 21 april 2023 inte se något som tydde på att skarvarna skulle häcka på öarna.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 29 § första stycket jaktförordning (1987:905) får länsstyrelsen, om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda för andra djur än björn, varg, järv, lo, säl eller örn, ge tillstånd till skyddsjakt.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges: Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Enligt 59 § jaktförordningen kan länsstyrelsen förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Information

Länsstyrelsen kan komma att bedriva tillsyn i fält, vid sådan tillsyn kontaktas sökande innan.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Sandra Wahlund med vilthandläggare Marielle Cambronerio som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

1. Naturvårdsverket
2. Kustbevakningen
3. Polisen
4. Gävle kommun
5. Viltförvaltningsdelegationen
6. Gävleborgs ornitologiska förening
7. Sportfiskarna
8. PO Kustfiskarna Bottenhavet

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över öarna där oljering får ske

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 2460-2023.

Oljering av skarvvägg

Gävle kommun

0 0,13 0,25 0,5 Km

1:10 000

2023-04-21

©Lantmäteriet Geodatasamverkan

Teckenförklaring

Ritade punkter

 Bifall oljering

 Avslag oljering

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.